

Apteek ja kvaliteetne apteegiteenus

Patsiendi vajadustest lähtuv ja apteekri erialateadmistele tuginev ravimialane nõustamine on lahutamatu osa kvaliteetsest apteegiteenusest. Rõõm on üha rohkem näha apteekreid, kes aktiivselt nõu pakuvad, võtavad aja inimese tervisemuresse süvenemiseks, aitavad leida sobiva ravimi, selgitavad, kuidas tuleb ravimit kasutada-säilitada või millal tuleb arsti poole pöörduda. Just aktiivne nõustamine on iga ravimi väljastamisel väga oluline, sest inimene ei pruugi teada, et riulilt kätte jäänud ravim ei ole parim valik või et pärast viimast kasutust on ravimiinfo muutunud. Kiidame apteeke, kes on hakanud ravimi pakendile kleepima trükitud infot patsiendi nime ja ravimi kasutamise juhistega – see toetab ravimi ohutut ja efektiivset kasutamist.

Sammud, mis on tehtud Tartu ülikooli farmaatsia instituudi eestvedamisel koostöös apteekidega ravimite kasutamise hindamise teenuste arendamisel, viivad ravimialase nõustamise järgmisele tasemele. Põhjaliku analüüsi käigus hinnatakse patsiendi kogu raviskeemi, arvestades tema isikupära ja tervislikku seisundit, ning kohandatakse seda parimal võimalikul moel, et parandada ravijärgimust ning vältida koos- ja kõrvaltoimeid. Hea näide sellest, kuidas apteeker saab ravimi asjatundjana olla nii patsiendi kui ka teiste tervishoiutöötajate koostööpartner, et saavutada võimalikult häid ravitulemusi.

Müügiloaga ravimite osas nõustades aitab apteekreid ravimiameti ravimiregister, sealt leiate ka tarnehäirete info. Pandeemia alguses kasvanud tarnehäirete hulk on taandunud tavapärasele tasemele. Eelmisel aastal leidis enne apteegi tasandile jõudmist lahenduse ligi kolmandik tarnehäiretest, millest oli varem ravimiametile teatatud. Palume ka apteekritel ravimiametile märku anda, kui ravimit ei ole võimalik mõistliku ajaga hulgimüüjatelt tellida, kuid ravimiregistris puudub info tarnehäire kohta. See annab lahenduste leidmiseks väärtusliku ajavaru, et patsiendid ei jääks vajaliku ravita.

Liis Prii

ravimiameti järelevalveosakonna
juhataja

Tarnehäiretele lisaks võib ravimi ostmisel takistus olla hind. Inimesed ootavad, et ravim oleks tõhus ja samal ajal võimalikult soodne. Apteeker saab aidata samaväärsete käsimüügi- ja retseptiravimite seast soodsaima valida ning selgitada, et ravimi puhul on oluline eelkõige toimeaine, selle sisaldus ja ravimvorm. Mõistete „originaalravim“ ja „geneeriline ravim“ kasutamine on patsiendi nõustamisel eksitav – kõik need ravimid on müügiloa saamiseks põhjaliku kontrolli läbinud, on kvaliteetsed ja toimivad

sõltumata turule tuleku järjekorrast. Patsiendil tasub valida soodsam ravim, kui just ravimi vahetamine pole keeruline või meditsiiniliselt vastunäidustatud. Nomenklatuuri kujundades ja soodsamaid ravimeid eelistades loome patsiendile võimaluse neid valida ja nõustades saab suurendada tema teadlikkust sellest, et hind ei määra ravi efektiivsust ega ohutust ning apteekri soovitatud soodsaim ravim ongi parim.

Turvaelementide süsteem toimib Eestis hästi – täname apteekreid, et olete sellesse iga päev ravimite ehtsust kontrollides panustanud. Turvaelemendid on vältinud ühe võltsitud ravimi jõudmist Eestisse. Peale ravimi ehtsuses veendumise pakub turvaelementide kontroll apteekrile lisavõimaluse saada infot veeteadetest. Seda näiteks juhul, kui tootja peatab ravimi väljastamise nt kvaliteediprobleemi tõttu või kui möödub ravimi kõlblikusaeg. Turvaelementideta ravimite puhul tuleb ravimi kvaliteedis ja kõlblikkuses tehnilise lisaabita veenduda. Võltsitud, kvaliteediprobleemidega või aegunud ravimite kasutamine on ohtlik – selle vältimiseks kasutame turvaelementide andmebaasi pakutavat lisakontrolli.

Apteegi juhatajal on apteegis kvaliteetse apteegiteenuse kujundamisel kandev roll. Soovime jaksu apteegiteenust arendada, nõustamise kvaliteeti parandada ja oma apteekreid toetada, et apteeki astudes oleks kindel – apteegist saab väärt nõu ja vajaliku ravimi, mis on kvaliteetne, ohutu ja soodne.